

Oppgaver på båe målformer?

SPRÅKKONFLIKT

Alex Hansen
Professor ved Institutt for fysikk, NTNU

Gjennom sitt innlegg «Høgtid for brot på mållova» (Under Dusken, nr. 8, 2008) oppnådde Kristin Fridtun og Studentmållaget i Nidaros å provosere meg kraftig. Igjen handler det om språket i eksamensoppgaver. «So lenge éin kandidat ynskjernynorsk som målform lyt oppgåva vere på båe målformer.» Og skjer ikke det, oppfordres man til å klage til fakultetet med kopi til Norsk språkråd og Studentmållaget. For dette er jo brudd på mållova, må vite.

Det viser til fulle at det er på tide at denne loven endres. Nynorsk skriftspråk er foretrukket av et lite mindretall i dette landet.

I mitt fag, fysikk, utgjør norsk forskning under én

promille av den totale årlige produksjonen av ny viten. All publisering foregår på engelsk, så som en svært stor del av all faglig kommunikasjon med omverdenen. Det genereres stadig nye faguttrykk, og de er ikke norske.

Undervisningen foregår på engelsk fordi det alltid er en del ikke-norske studenter i fagene. Det sparer meg for jobben med å oversette fra det fagspråket som faller naturlig for meg, til norsk fagspråk. Da har jeg mer tid til det essensielle: forskning. Det er forskningen som danner grunnstammen i et godt universitet. Men,

Å kreve eksamenstekster på «båe målformer» er ganske enkelt med på ødelegge det norske språket.

Alex Hansen

denne gleden gir meg dårlig samvittighet.

Når da eksamen ikke bare skal skrives på et korrekt og

presist norsk fagspråk – noe som allerede er en utfordring – men i tillegg skal oversettes til et språk som for meg faller helt unaturlig og som jeg behersker dårlig, da får man alle piggene ut mot språket. Resultatet er å gi eksamen kun på engelsk der jeg kan. Gavner det norsk? Nei, ikke i det hele tatt, men Språkloven legger opp til dette. Er jeg den eneste som tenker slik? Neppe.

En stor og økende andel av mine kollegaer har andre morsmål enn norsk. Hvordan hjelper kravet om «båe målformer» disse til å ta seg bryet med å lære norsk?

Mållagene bruker en splitt og hersk-teknikk. Splitt norsk og la engelsk herske. Å ha to nokså like skriftspråk i en liten nasjon som Norge gjør språket utydelig og derfor åpent og sårbart for innflytelse utenfra. Når dette parres med tvang, spiller manballen helt over til engelsk. Å kreve eksamenstekster på «båe målformer» er ganske enkelt med på ødelegge det norske språket.

Det er vanskelig å finne handlinger og meninger som bedre fortjener betegnelsen bjørnetjeneste.

Destruktiv kulturdebatt

KULTURDEBATT

Eivind Rindal
Sosialdemokrat og student

Når kultur(elite?)kanalen P2 skulle kåre sommerens agurk, falt valget på saken om et meget omtalt partis kulturpolitikk. Ettersom kulturdebatten også blir tema for det første møtet på Samfundet, vil jeg gladelig bidra til denne agurken.

For hva er egentlig problemstillingen med den angivelige konflikten mellom «kultureliten» og «folk flest»? Intoleranse og fordommer, ispedd selvsikkerhet og kanskje en smule misunnelse.

Vi har alle behov for å realisere oss selv. Så får det heller være at vi internt i grupper diskuterer hva vi

mener er god kultur.

Derfor blir kulturkampen mellom eliten og folket latterlig, meningsløs og destruktiv. Jeg retter herved en innstendig bønn til alle aktører, om ikke å bry seg; hvorfor klage og syte så lenge du egentlig lever et godt liv? Det viktigste overordnede mål for all kulturpolitikk er å skape enighet og enhet om grunnprinsippet: Å sikre mangfold.

Vi har alle behov for å realisere oss selv

Eivind Rindal

Selvsagt bør den folkelige kultur få penger, men disse midlene må ikke kvele smalere, og mer sårbare

sjangre.

Dermed vil jeg påstå at gjeldende parti, Frp, ikke er løsningen. Dette fordi deres politikk til stadighet ønsker å kutte i mangfoldet, som for eksempel NRK, som har et tilbud til nesten alle.

Husk at kultur handler om respekt, for alle.

Den norske student - seg selv nok?

STUDENT ENGASJEMENT

Trygve Thorson
President, ISFIT 2009

Vi – du og jeg, verdens studenter – er fremtiden. Det er vi som skal tenke tankene, fatte beslutningene og gjennomføre ideene som skal gjøre vår verden til et bedre sted. En naiv tanke, sier du kanskje. Men er det virkelig det? Er det naivt å ville forandre en verden som er så urettferdig som den vi lever i?

En verden der krig, vold og fattigdom fører til lidelser vi vanskelig kan forestille oss. Der ressurser, rettigheter og

muligheter er så ulikt fordelt at noen har alt, mens andre har ingenting. Der studenter fra Burma til Colombia må risikere livet i kampen for det de tror på. For mennesker har drømmer, også i fattige og krigsherjede land.

Forskjellen mellom oss og dem er bare at vi hadde flaks. Vi fikk vokse opp i et land hvor fattigdom og krig er utenkelig. Der retten til utdanning er selvsagt. Og skulle vi se urettferdighet kan vi rope ut, og noen vil høre oss.

Vi ser urettferdighet. Hver dag. Men vi roper ikke. Norske studenter danner et kor av stillhet. Verdens fattigdom, krig og elendighet er tilsy-

relatende ikke verdt vårt engasjement. Protestaksjoner mot høye bensinpriser har bredere oppslutning enn kampen for menneskers rett til livet. Det kan se ut som norske studenter lukker øynene i møte med de kompliserte og sammensatte problemstillingene vi står overfor, og tar løpefart inn i en tilværelse der egeninteresser råder. Vi lar oss forlokke av velstanden vi har, når vi heller burde stille spørsmål ved den. Hvor er det blitt av den spørrende og solidariske studenten?

Det er riktig at utfordringene er store. Det er ikke gjort i en håndvending å utslutte fattigdom, bygge fred og lege

sår. Men det betyr ikke at vi ikke skal prøve. Som studenter har vi både mulighet til og ansvar for å bidra til forandring. Det vi trenger er en plan, og vilje til å sette den ut i livet. Vi trenger engasjement som strekker seg langt utover Norges grenser. Har den norske studenten dette engasjementet, eller er våre interesser kortsiktige, ad-hoc og definert av medias dagsorden? Er den norske student egentlig seg selv nok?

Privilegerte norske studenter har et ansvar. Et ansvar for å bruke kunnskapen vi tilegner oss, og posisjonen vi er i, til noe

som gagnar flere enn oss selv. Og selvsagt nytter det. Som studenter har vi mulighet, myndighet, makt og frihet til å sette saker på dagsordenen. Frihet og kunnskap til å velge hva vi engasjerer oss i. Makt til å støtte eller kritisere politikere, næringslivsledere og andre beslutningstakere og ansvarlige verden over. Mulighet til å vise at vi, som studentgenerasjoner før oss, har visjoner, ideer og planer for en bedre verden. Spørsmålet er: Griper vi denne muligheten?

Lykke til med et nytt studieår!